

RESOLUTSIOON

CC-R-2012-02

kõrgeimate kontrolliasutuste koostöö kohta Eurostati ja riiklike statistikaametitega

2011. aasta oktoobris toimunud kohtumisel otsustas ELi kontaktkomitee luua töörühma, mis uuriks võimalusi ELi kõrgeimate kontrolliasutuste ning Eurostati ja riiklike statistikaametite vaheliseks koostööks (CC-R-2011-6).

Töörühm korraldas ELi liikmesriikide kõrgeimates kontrolliasutustes küsitluse, et kindlaks teha, kas kõrgeimatel kontrolliasutustel on volitused auditeerida riiklikke statistikaameteid ja kas nad teevad oma riigi statistikaametiga koostööd. 24st saadud vastusest selgub, et ainult vähesed kõrgeimad kontrolliasutused teevad riikliku statistikaametiga koostööd, kuid paljud leiavad, et sellisel koostööl on potentsiaali. Juunis 2012 toimunud kohtumisel arutas töörühm võimalikke koostöövaldkondi. Arutelu tulemusena koostas töörühm käesoleva resolutsiooni, mis sisaldab nimekirja võimalikest koostöövaldkondadest ning esitas taustaruande, milles selgitas oma tööd põhjalikumalt.

Võttes arvesse

- hiljutisi arenguid ja algatusi ELi majanduse juhtimises, mis rõhutavad avaliku sektori vahendite kasutamist ja valitsemissektori võlga käsitleva usaldusväärse ja õigeaegse teabe (sh statistika) olulisust;
- Eurostati poolt 2011. aasta kontaktkomitee kohtumisel kõrgeimate kontrolliasutuste juhtidele esitatud kutset täita olulist rolli riikliku statistika kvaliteedi ja usaldusväärse parandamisel;
- Lima ja Mehhiko deklaratsioonides toodud kõrgeimate kontrolliasutuste sõltumatuse põhimõtet (ISSAI 1 ja 10), milles sätestatakse, et välishindajad ei tohi põhimõtteliselt kõrgeimaid kontrolliasutusi konkreetseid auditeid tegema suunata. Kõrgeimad kontrolliasutused tegutsevad vastavalt oma mandaadile ja siseriiklikele õigusaktidele, milles määratletakse nende õigused ja piirangud;
- Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2012. aasta resolutsiooni T7-0073/2012 Euroopa statistika kvaliteedijuhtimise kohta (osa 12), milles palutakse „...komisjonil esitada ettepanekuid, et tagada liikmesriikide riigikontrollide suurem sõltumatus ja suurem pädevuste ühtlus riiklike võla- ja puudujääginäitajate määramisel kasutatud allikate kvaliteedi kontrollimisel...”
- nõukogu direktiivi 2011/85 artikli 3 esimest lõiku: „Seoses avaliku sektori raamatupidamisarvestuse riiklike süsteemidega kasutavad liikmesriigid avaliku sektori raamatupidamisarvestuse süsteeme, mis hõlmavad põhjalikult ja ühetaoliselt kõiki valitsemissektori allsektoreid ning sisaldavad tekkepõhiste andmete koostamiseks vajalikku teavet eesmärgiga valmistada ette ESA 95 standardil põhinevad andmed. Kõnealuste avaliku sektori raamatupidamisarvestuse süsteemide suhtes kohaldatakse sisekontrolli ja sõltumatut auditeerimist.”
- määruse eelnõu (KOM 2011/0821) artikli 7 kuuendat lõiku nende euroala liikmesriikide kohta, kus esineb ülemäärane eelarvepuudujääk; määruse eelnõu kohaselt viib liikmesriik „...koostöös riikliku kõrgema auditeerimisasutusega läbi valitsemissektori raamatupidamisaruannete põhjaliku sõltumatu auditi, et hinnata raamatupidamisaruannete usaldusväärset, täielikkust ja täpsust ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohaldamisel, ja esitab selle kohta aruande.”

- Euroopa Komisjoni ja Eurostati arvamusi, mille kohaselt võetakse liikmesriikide valitsemissektoris edaspidi kasutusele avaliku sektori ühised tekkepõhised arvestusstandardid;
- Euroopa Komisjoni teatist (2011)211 Euroopa Parlamendile ja nõukogule („Euroopa statistika tõhusa kvaliteedijuhtimise väljatöötamine”), milles esitatakse Euroopa Liidu statistika kvaliteedijuhtimise raamistiku väljatöötamise strateegia, mis on seotud majanduspoliitika tõhusama kooskõlastamisega, eelkõige pidades silmas „ennetavat lähenemisviisi riikliku finantsstatistika kontrollimisel”, ning mis sisaldaks mehhanisme statistiliste näitajate kõrge kvaliteedi tagamiseks.

Kontaktkomitee

rõhutab kõrgeimate kontrolliasutuste ja riiklike statistikaametite vahelise hea teabevahetuse tähtsust riikliku statistika kvaliteedi parandamisel ja tagamisel asutuste pädevuste ja mandaatide raames;

tunnistab, et kõrgeimad kontrolliasutused võivad etendada olulist rolli riikliku statistika kvaliteedi tagamisel. Avaliku sektori raamatupidamise auditite kaudu aitavad kõrgeimad kontrolliasutused juba praegu kaasa riiklikesse statistikaametitesse jõudvate andmete kontrollimisele;

tunnistab, et kõrgeimatel kontrolliasutustel (koos riiklike statistikaametitega) võib olla oma roll liikmesriigi süsteemi riskide ja rikkumiste avastamisel, mis tagab riikliku statistika hea kvaliteedi;

rõhutab, et kõrgeimad kontrolliasutused on sõltumatud asutused ning Eurostatat või teised ELi organid ei tohi anda kõrgeimatele kontrolliasutustele juhiseid konkreetsete auditite või tööde tegemiseks;

rõhutab, et kuigi asjaomaste asutuste mandaadid, kohustused ja volitused on erinevad, on nende ühiseks eesmärgiks hea avalik haldus;

julgustab kõrgeimaid kontrolliasutusi kaaluma, kuidas nad saaksid

kaasa aidata Eurostati ja riiklike statistikaametite kasutatavate lähteandmete kvaliteedi parandamisele:

- kaaludes lähteandmete allikate kvaliteedi (sh kvaliteedijuhtimise) kontrollimist;
- tehes kindlaks auditilüngad, mis võivad takistada valitsemissektori andmete auditi täielikku katvust sisekontrolli ja välisauditite käigus (vt nõukogu direktiiv 2011/85);
- kaaludes – kui see on riiklikus kontekstis asjakohane – haldusasutuste aitamist või nõustamist arvestusstandardite rakendamisel, või muude vastavate juhiste andmist.

luua hea teabevahetuse riiklike statistikaametitega ja seda säilitada:

- kaaludes riikliku statistikaameti käsitlemist privilegeeritud partnerina, mis tähendab, et kõrgeim kontrolliasutus ja riiklik statistikaamet võivad vahetada teavet näiteks riskianalüüside, võimalike rikkumiste, standardeid puudutava teabe, meetodika jmt kohta, kui see on nende mõlema huvides;
- kaaludes, kuidas muuta kõrgeimate kontrolliasutuste ja riiklike statistikaametite aruannete ajastus ja ulatus mõlemale poolele kasulikumaks ning, kui see on riiklikus kontekstis asjakohane, jagada teavet küsimuste või tulemuste kohta, mis võivad vajada teise poole kohest tähelepanu;
- luues ja säilitades riikliku statistikaametiga (sõltuvalt viimase soovist) regulaarne või *ad hoc* kontakt näiteks iga-aastaste kohtumiste, mitteametliku regulaarse sidepidamise jne abil;
- osaledes Eurostati kutse korral lähteandmeid käsitlevas dialoogis, mille käigus külastab Eurostat riiklikke statistikaameteid ja lähteandmete esitajaid.

Kontaktkomitee **otsustab**

- soovitada kõrgeimatel kontrolliasutustel luua sidemed oma riigi statistikaametiga, kui nad ei ole seda veel teinud;
- paluda kõrgeimatel kontrolliasutustel kaaluda oma rolli riiklikus järelkontrollis, mis on suunatud majanduse juhtimist käsitlevale kuue seadusandliku ettepaneku pakatile, kahe seadusandliku ettepaneku pakatile ja vajadusel ülemäärast eelarvepuudujääki käsitlevale määrusele;
- kohustada kontaktametnikke tegema tööühma tulemuste järelkontrolli ning andma kontaktkomiteele aru vastavalt vajadusele, kuid hiljemalt 2015. aastal;
- teha käesolev resolutsioon kättesaadavaks kontaktkomitee veebilehel ning edastada see Euroopa Komisjonile, Eurostatile ja ELi liikmesriikide riiklikele statistikaametitele.

Kontaktkomitee **on teadlik**, et tööühm on käesoleva resolutsiooni ja sellele lisatud aruandega oma töö lõpetanud.

Estoril, 19. oktoober 2012

Kõrgeimate kontrolliasutuste raportöörid: Taani ja Poola kõrgeimad kontrolliasutused

Algkeel: inglise